AVİM Yorum • No: 2026 / 21 • Şubat 2026

TÜRKİYE-SIRBİSTAN YAKINLAŞMASI VE BALKAN BARIŞ PLATFORMU: DENGELEME ROLÜNÜN SINANMASI

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Bu yazı AVİM tarafından ilk olarak 24 Şubat 2026'da yayınlanmış İngilizce bir makalenin betimleyici Türkçe çevirisidir.

Türkiye-Sırbistan İlişkilerinde Yeni Bir Aşama

Türkiye-Sırbistan ilişkileri, kurumsallaşmış üst düzey diyalog, genişleyen ticaret ve yatırım, Belgrad-Saraybosna otoyolu gibi somut bağlantı projeleri ve savunma sanayii ile güvenlik alanlarındaki artan iş birliği ile niteliksel olarak yeni bir aşamaya girmiştir. Ortak bildiriler ve üst düzey iş birliği mekanizmaları aracılığıyla resmileştirilen bu yoğun gündem, ilişkinin artık tesadüfi olmadığını, uzun vadeli sektörel taahhütler etrafında yapılandırıldığını göstermektedir.[1]

Sırbistan Cumhurbaşkanı Vucić'in Türkiye'yi "son derece önemli bir ortak" ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı bölgesel hatta küresel bir lider olarak tasvir eden son derece olumlu konuşma üslubu, Türkiye'nin Balkanlar'da önemli bir siyasi, ekonomik ve askeri referans noktası olduğu algısını güçlendiriyor. Belgrad'dan gelen bu tür bir çerçeveleme önemlidir çünkü bu, hem AB hem de diğer dış aktörlerle yakın bağlar sürdüren bir ülkeden gelmektedir ve bu da Türkiye'nin herhangi bir ciddi bölgesel hesaplamada dikkate alınması gereken bir güç olduğu mesajını kuvetlendirmektedir.[2]

Bu ikili açılım, Türkiye'nin Balkan istikrarında çevresel değil, merkezi bir oyuncu olmaya yönelik uzun vadeli hedefiyle örtüşmekte, Bosna-Hersek ve Kosova'daki etkinliğini tamamlamakta ve bölgenin ayrılmaz bir parçası olma iddiasına güç katmaktadır. [3]

Bosna-Hersek, AB'nin Yanlış Adımları ve Ortaya Çıkan Alan

Türkiye-Sırbistan ilişkilerinin niteliksel olarak derinleşmesi, Avrupa Birliği'nin Bosna-Hersek ve daha geniş Balkanlar ile uzun süreli ve çoğu zaman tutarsız ilişkisi bağlamında ele alındığında ek bir önem kazanmaktadır. Son on yılda, ABnin genişleme süreci belirgin şekilde yavaşlamış, koşullar eşitsiz bir şekilde uygulanmış ve Bosna'nın anayasal ve

kurumsal reformuna ilişkin temel girişimler ya durmuş ya da yetersiz sonuçlar vermiştir. Gecikmiş bütünleşme, parçalı politik yaklaşımların ve karşılanmayan beklentilerin bir araya gelmesi, yerel elitler ve toplumlar arasında yaygın hayal kırıklığına yol açmış ve AB'nin istikrar ve dönüşümün temel dayanağı imajını zayıflatmıştır.[4]

Böyle bir ortamda, AB dışı aktörlerin giderek daha fazla yararlandıkları veya daha iyi niyetle doldurabildiği algılanabilir bir meşruiyet ve yönetişim boşluğu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, Türkiye'nin Sırbistan ile geliştirdiği ilişkilerin ve Bosna-Hersek ile Kosova'daki paralel girişimlerle sembolize edilen son dönemdeki alternatif diplomatik etkinliğinin, diyalog ve destek kanallarına yönelik gerçek bölgesel talebe bir yanıt olarak yorumlanabileceğini belirtmek gerekir. Bu adımlar aynı zamanda açıkça Türkiye'nin diplomatik ağırlığını artırma yönündeki stratejik çıkarına da hizmet etmekte ve tarihi bağlarını ve ekonomik varlığını Balkanlar'da gelişen güvenlik düzeni üzerinde yapılandırılmış bir etkiye dönüştürmesine olanak sağlamaktadır.[5]

Balkan Barış Platformu ve Türkiye'nin Arabuluculuk İddiası

Bu ortaya çıkan boşluk ve Türkiye'nin Belgrad ile güçlenen bağları üzerine inşa edilen Balkan Barış Platformu, Türkiye'nin ikili ilişki sermayesini bölge çapında bir diyalog çerçevesine dönüştürme girişiminin en görünür örneğini temsil etmektedir. İstanbul'da toplanan ve Balkanlar genelinde siyasi, akademik ve sivil toplum temsilcilerini bir araya getiren sözkonusu platform, bariz biçimde gerilimi azaltma, güven inşa etme ve işbirliği için pratik yollar keşfetme hedefleri etrafında şekillenmiştir. İstanbul'daki konumu sadece lojistik değil, aynı zamanda tarafsız bir kolaylaştırıcı gibi davranmak yerine Türkiye'nin coğrafi ve tarihsel olarak Balkanların içinde olduğu iddiasının da sembolüdür.[6]

Kosovanın ve Sırbistan'ın yanı sıra Bosna-Hersek'in iç bölünmeleriyle bağlantılı paydaşların doğrudan veya dolaylı olarak platforma dahil edilmesi, karşılıklı olarak güvensiz aktörlerin en azından ortak bir söylemsel alanı paylaşabileceği bir format yaratma arzusunu vurgulamaktadır. Türkiye'nin bu tür biraraya gelmeleri siyasi olarak kabul edilebilir kılmadaki rolü çok önemlidir. Zira bu, Sırbistan ile yakınlaşmasının ve Boşnak ve Kosovalı aktörlerle uzun süredir devam eden bağlarının temelini oluşturan yoğun, çok yönlü ilişkiler ağına dayanmaktadır. Bu yaklaşım, Türkiye'nin Ortadoğu'dan Karadeniz'e kadar diğer alanlardaki hasımları stratejik belirsizlik, ekonomik teşvikler ve güvenlik işbirliğinin bir kombinasyonunu kullanarak bir araya getirme yönündeki daha geniş dış politika modelini yansıtmaktadır.[7]

Balkan Barış Platformu girişimi, Türkiyenin bu çabasını bir tür tarafsız arabulucu olarak gözlemci gibi davranmaktan ziyade, diğer dış aktörlerin geri çekildiği veya yetersiz performans gösterdiği düşünülen bir bölgeye Türk etkisini yansıtma aracı olarak gören bazı yorumculardan eleştiri almıştır. Bu açıdan bakıldığında, sözkonusu girişim, hem diplomatik bir boşluğu doldurmak hem de Türkiye'nin Balkanlar'ın gelişen güvenlik ve yönetişim mimarisinde vazgeçilmez bir muhafız olmak rolünü kurumsallaştırmak olarak görülüyor.

Türkiye'nin Dengeleme Çabalarının Kapsamı ve Sınırları

Bu hususlar birarada ele alındığında, Türkiye'nin Bosna-Hersek, Sırbistan ve Kosova ile eş zamanlı olarak yürüttüğü faaliyetlerin, Balkanlar'da kutuplaştırıcı değil, istikrar sağlayıcı bir aktör olarak konumlanma yönünde bilinçli bir strateji izlediğini gösterdiğini söylemek mümkündür. Türkiye, Belgrad ile bağlarını güçlendirirken, Boşnak ve Kosovalı ortaklarıyla uzun süredir devam eden ilişkilerini sürdürerek ve İstanbul'da çok taraflı platformlara sponsorluk yaparak, gündemleri şekillendirme ve dışlayıcı ittifaklar riskini azaltma kapasitesini artırmaktadır. Ancak bu potansiyel, tüm taraflar arasında asgari düzeyde bir güvenin sürdürülmesine kritik derecede bağlıdır; Türkiye'nin bir kampa çok fazla kaydığı algısı, dengeleyici rolünü hızla aşındıracaktır.[8]

Diğer taraftan, AB'nin yanlış adımlarının açtığı mevcut meşruiyet boşluğunun yarattığı manevra alanı ne sınırsız ne de kalıcıdır. Daha iddialı ve tutarlı bir AB politikası, yoğunlaşan büyük güç rekabeti veya yeniden ortaya çıkan yerel krizler, Türkiye'nin seçeneklerini daraltabilir ve aktif diplomasisinin yapısal sınırlarını ortaya çıkarabilir. Bu anlamda, mevcut Türkiye-Sırbistan yakınlaşması ve Balkan Barış Platformu, Türkiye'nin sadece fırsatçı bir dış paydaş olmaktan ziyade, ayrılmaz bir Balkan aktörü ve gerçek bir tarafsız arabulucu olarak hareket etme arzusunu ortaya koyan bir uygulama örneğini oluşturmaktadır.

**Resim: AA ve Caspian Post*

[1] Nurbanu Tanrıkulu Kızıl , President Erdoğan, Vucic, Vow to Deepen Türkiye-Serbia Cooperation, Daily Sabah, February 12, 2026, accessed February 23, 2026, https://www.dailysabah.com/politics/diplomacy/president-erdogan-vucic-vow-to-deepen-turkiye-serbia-cooperation ; Hürriyet Daily News Editorial, Türkiye, Serbia Agree to Deepen Defense, Energy and Trade Cooperation, Hürriyet Daily News, February 13, 2026, accessed February 23, 2026, https://www.hurriyetdailynews.com/turkiye-serbia-agree-to-deepen-defense-energy-and-trade-cooperation-218902

[2] Yenişafak English Editorial, Türkiye and Serbia Pledge Deeper Ties across Defense, Economy and Diplomacy, Yeni Şafak, February 13, 2026, accessed February 23, 2026, https://en.yenisafak.com/turkiye/turkiye-and-serbia-pledge-deeper-ties-across-defense-economy-and-diplomacy-3714553

[3] Talha Ozturk , Serbia, Bosnia Sign Pact on Belgrade-Sarajevo Highway, Anadolu Agency (AA), December 13, 2019, accessed February 23, 2026 , https://www.aa.com.tr/en/europe/serbia-bosnia-sign-pact-on-belgrade-sarajevo-highway/1673231

[4] Bodo Weber, The EUs Failing Policy Initiative for Bosnia and Herzegovina, Democratization Policy Council, [publication date], accessed [access date], http://www.democratizationpolicy.org/summary/the-eu-s-failing-policy-initiative-for-bih/

[5] Kevork Yacoubian, Filling the Vacuum: Türkiye and the Balkan Peace Platform, The Armenian Weekly, February 12, 2026, accessed February 23, 2026, https://armenianweekly.com/2026/02/12/filling-the-vacuum-turkiye-and-the-balkan-peace-platform/ ; Spasimir Domaradzki, Western Balkans a Slow Death of the EU Enlargement Policy, [Site Name], May 16, 2018, accessed February 23, 2026, https://usa-ue.pl/teksty-i-komentarze/english/western-balkans-a-slow-death-of-the-eu-enlargement-policy/ ; Büşra Bağdat Okursoy, Balkans Peace Platform: Türkiyes Path to Bridge Regional Divides, Daily Sabah, February 02, 2026, accessed February 23, 2026, https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/balkans-peace-platform-turkiyes-path-to-bridge-regional-divides

[6] Caspian Post Editorial Team], Balkans Peace Platform: Türkiyes Approach to Uniting Regional Divisions, Caspian Post, February 02, 2026, accessed February 23, 2026, https://caspianpost.com/politics/balkans-peace-platform-turkiye-s-approach-to-uniting-regional-divisions

[7] Diyar Guldogan, Ties between Türkiye, Serbia Continue to Strengthen in Every Field: President Erdogan, Anadolu Agency (AA), September 29, 2026, accessed February 23, 2026, https://www.aa.com.tr/en/europe/ties-between-turkiye-serbia-continue-to-strengthen-in-every-field-president-erdogan/3337751

[8] Teoman Ertuğrul Tulun Bosnia and the Balkans: Secessionism, Eurocentric Partitioning, Center for Eurasian Studies (AVİM), No: 2026/12, February 17, 2026, accessed February 23, 2026, https://avim.org.tr/en/Yorum/BOSNIA-AND-THE-BALKANS-SECESSIONISM-EUROCENTRIC-PARTITIONING

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "TÜRKİYE-SIRBİSTAN YAKINLAŞMASI VE BALKAN

BARIŞ PLATFORMU: DENGELEME ROLÜNÜN SINANMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 21. Şubat 27. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/TURKIYE-SIRBISTAN-YAKINLASMASI-VE-BALKAN-BARIS-PLATFORMU-DENGELEME-ROLUNUN-SINANMASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır